

УДК 657

DOI: 10.31359/2312-3427-2021-1-70

Т.Г. Маренич, д-р екон. наук, професор

orcid.org/0000-0002-8502-1884

thmarenych@2020gmail.com

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

МСФЗ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОГО ЗАПРОВАДЖЕННЯ

У статті узагальнюються перешкоди на шляху запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності суб'єктами господарювання в Україні, як однієї з важливих передумов для відновлення економічного потенціалу країни. Не зважаючи на тенденцію збільшення кількості суб'єктів бізнесу, які формують свою фінансову звітність у повній відповідності з МСФЗ, відзначено, що частка таких суб'єктів господарювання у загальній кількості підприємств залишається незначною, має місце недотримання положень стандартів, що обмежує якість і надійність фінансової інформації. Обґрунтовано існування низки перешкод об'єктивного та суб'єктивного характеру, що ускладнюють роботу бухгалтерів-практиків при використанні міжнародних стандартів фінансової звітності. Зроблено висновок, що зволікання та нездійснення конкретних кроків щодо усунення зазначених проблем дискредитує намір запровадження міжнародних стандартів в нашій країні.

Ключові слова: *сталий розвиток, МСФЗ, бухгалтерський облік, фінансова звітність, облікова політика.*

Постановка проблеми. Однією із основних проблемних зон, зміни в яких могли б забезпечити сталий розвиток вітчизняного бізнесу, є імплементація європейського законодавства в законодавство України, в тому числі і в сфері бухгалтерського обліку. Запровадження чіткої системи правил та принципів ведення обліку та складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів є стратегічним напрямом реформування національної системи обліку. Основна мета запровадження міжнародних

стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності – прозорість та підвищення довіри до фінансової інформації суб'єктів господарювання. Однак, кількість суб'єктів господарювання, які складають фінансову звітність за МСФЗ, якість фінансової інформації за вимогами міжнародних стандартів залишаються на недостатньому рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні висвітлено у працях багатьох науковців. Серед них варто відзначити публікації Больботенко І.В. [1], Жука В.М. [2], Засадного Б.А. [3], Лучко М. Р., Бенько І. Д. [4], Касич А.О., Яковенко Я.Ю. [5], Мельничука Б.В. [6], Яцунської О.С. [7] та ін. Так, на думку Засадного Б.А., на сьогодні існують три ключові проблеми в системі бухгалтерського обліку в Україні, які не дозволяють повноцінно перейти на використання МСФЗ при формуванні фінансової звітності: 1) прив'язка положень Податкового кодексу України до даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності незалежно від стандартів, що використовуються; 2) єдиний замовник і користувач фінансової звітності вітчизняних підприємств, складеної відповідно до МСФЗ – держава; 3) менталітет і професійний досвід вітчизняних бухгалтерів в більшості випадків не відповідає поставленому завданню [3]. Ряд вчених до причин недостатнього поширення МСФЗ відносять відсутність достатніх фінансових можливостей та необхідної мотивації для складання фінансової звітності за міжнародними стандартами [1; 4; 5]. При цьому інші ризики на шляху застосування МСФЗ в Україні залишаються поза увагою дослідників.

Формулювання цілей статті. Мета статті – узагальнення перешкод на шляху запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності суб'єктами господарювання в Україні, як однієї з важливих передумов для відновлення економічного потенціалу країни, формування конкурентоспроможних умов для бізнесу та інвестицій, підвищення рівня національного виробництва, сприяння розвитку людського капіталу.

Виклад основного матеріалу досліджень. За оцінками фахівців частка МСФЗ (IAS/IFRS) в бухгалтерському забезпеченні глобальних ринків капіталу становить 25 % та поступається лише системі стандартів фінансового обліку в США (GAAP US), частка якої – 52% [2, с.21].

Коло підприємницьких структур в Україні, для яких застосування МСФЗ є обов'язковим, поступово розширюється. З 01 січня 2018 року

МСФЗ є обов'язковим для таких груп підприємств: підприємства, що становлять суспільний інтерес; підприємства, що належать до великих; публічні акціонерні товариства; підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення; підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України [8]. Добровільне складання фінансової звітності за МСФЗ деякими великими компаніями є свідченням зростання ринкового попиту на надійну фінансову інформацію, що відповідає міжнародним стандартам.

Результати аналізу реалізації Стратегії застосування МСФЗ в Україні свідчать про позитивну тенденцію у формуванні та створенні законодавчо-нормативних, методичних та організаційних передумов для застосування МСФЗ при формуванні фінансової звітності суб'єктами господарювання. Ця робота продовжується, зокрема, з 01 січня 2020 року Міністерством фінансів України реалізується процес запровадження подання фінансової звітності в єдиному електронному форматі. Запровадження звітування за форматом XBRL має багато переваг, включаючи посилення прозорості фінансової звітності та підвищення інвестиційної привабливості шляхом подання структурованих фінансових даних в єдиному електронному форматі, який є порівняним та сумісним із європейськими та міжнародними стандартами [9].

На початку застосування міжнародних стандартів за даними експертного опитування, проведеного в 2012 році Радою незалежних бухгалтерів та аудиторів за підтримки SMIDA, майже третина респондентів нічого не знала про стандарти, для 46% респондентів інформація з МСФЗ була недоступною і незрозумілою, а 75% опитаних уважали використання МСФЗ в Україні несвоєчасним кроком [10]. Незважаючи на такий початковий стан, нині у цілому спостерігається позитивна тенденція щодо кількості суб'єктів бізнесу, які формують свою фінансову звітність відповідно до МСФЗ. Проте, частка таких суб'єктів господарювання у загальній кількості підприємств залишається незначною. При цьому має місце недотримання положень міжнародних стандартів, що обмежує прозорість і надійність фінансової інформації.

Узагальнення літературних джерел [1-7] та практика застосування МСФЗ уможливають формулювання власних думок автора щодо проблем в системі бухгалтерського обліку в Україні, які не дозволяють

повноцінно перейти на використання МСФЗ при формуванні фінансової звітності:

1. Своєчасність та якість перекладу МСФЗ. Відповідно до ч. 1 ст. 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» для складання фінансової звітності підприємства повинні застосовувати міжнародні стандарти, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені на веб-сторінці Міністерства фінансів [8]. Особливістю української версії МСФЗ є те, що стандарти перекладаються несвоєчасно, оновлюються повільно, переклади часто не відповідають оригінальним англійським текстам від РМСБО, нові стандарти або відсутні, або з'являються зі значним запізненням. Відставання наявності перекладу від останнього варіанту міжнародних стандартів спостерігається постійно не лише в нашій країні, але й інших не англійських країнах. Негативно на темпи поширення МСФЗ впливають недостатнє фінансування ФПБАУ, ускладнена процедура оприлюднення (після перекладу стандарти вичитують у Мінфіні, НБУ, а потім проводиться експертиза у Міжнародній федерації бухгалтерів, потім знову Мінфін), брак висококваліфікованих професіоналів саме з МСФЗ (і перекладачів, і викладачів, і аудиторів з головними бухгалтерами, і податківців) [11]. До речі, країни ЄС використовують МСФЗ не в чистому вигляді, а тільки після схвалення Єврокомісією. В результаті процесу схвалення дата набуття чинності схвалених МСФЗ часто відрізняється від дати набуття чинності МСФЗ, виданих РМСБО, до того ж деякі положення окремих стандартів можуть бути видалені, в результаті в ЄС застосовуються не МСФЗ, а «МСФЗ, схвалені до використання в ЄС». Тобто, існують різні версії МСФЗ: англійський оригінал з Лондону, український переклад, і МСФЗ, прийняті Єврокомісією. Слід відзначити, що англійський оригінал не завжди найбільш доцільний, якщо вітчизняний бізнес орієнтований на співпрацю з бізнесом країн-членів ЄС. Для внутрішньодержавних цілей доцільніше використовувати версії МСФЗ з сайту Міністерства фінансів України. Суб'єкту господарювання слід обов'язково у примітках до фінансової звітності розкрити, якою саме версією МСФЗ користувалося підприємство.

Крім того, до уваги необхідно брати те, що МСФЗ перебувають у стані трансформації, і за міжнародними правилами при складанні звітності необхідно враховувати положення тих стандартів, які тільки готуються до опублікування і ще не набрали чинності. Необхідно запровадити на

стабільній основі процес перекладу не тільки останніх змін, але й проектів МСФЗ. Отже, звітність, складена за МСФЗ, оприлюдненими на сайті МФУ, якщо вони не будуть актуальними на звітну дату, не вважатиметься звітністю, складеною у повній відповідності з міжнародними стандартами. З прийняттям МСФЗ з'явилась нова облікова термінологія, яка є ще недостатньо апробованою. Тому у тексті самих стандартів трапляються варіації перекладу одних і тих самих термінів, що вимагає відповідного тлумачення. Це призводить до вільного трактування міжнародних стандартів фінансової звітності як працюючими бухгалтерами, так і представниками контролюючих органів, виникнення конфліктних ситуацій, оформлення скарг та судових позовів на рішення ДФС.

2. Нерозуміння філософії та переваг застосування МСФЗ. Метою МСФЗ є, перш за все, визначення основ (принципів) формування й подання фінансової звітності для зрозумілості та порівнянності її показників у різних країнах світу. МСФЗ не містять деталізованих інструкцій щодо обліку конкретних об'єктів та виробничих ситуацій, проте передбачають варіативність підходів щодо вирішення облікових питань. Відмітною рисою вітчизняної системи обліку є дотримання чинного законодавства та недопущення порушення норм відповідних нормативних документів. МСФЗ передбачають застосування бухгалтером професійного судження, яке ґрунтується на аналізі обставин, принципах обліку, а не на стандартизованих методиках. Бухгалтери-практики ще не звикли до множинності трактування щодо застосування певних облікових норм. Національною особливістю бухгалтерського обліку є суворий документалізм всього облікового процесу і складання фінансової звітності. Подолати це можливо тільки змінивши роль, статус бухгалтера на підприємстві та рівень його кваліфікації.

Слід визнати, що в Україні бухгалтерський (фінансовий) облік націлений на підрахунок сум податків та обов'язкових платежів. Навіть фінансова звітність підприємств та аудиторські висновки, що її супроводжують, розглядаються банками не більше, ніж свідчення дотримання вимог податкового законодавства та інших чинних нормативно-правових вимог. Інформація управлінського обліку використовується власниками та управлінцями для аналізу економічної ефективності бізнесу лише на деяких підприємствах. Застосування такої інформації в процесах прийняття управлінських рішень обмежують її низька релевантність, корисність і своєчасність. Незацікавленість

менеджменту і власників у прозорій та об’єктивній інформації про діяльність підприємства, відсутність мотивів до впровадження МСФЗ гальмує перехід на міжнародні стандарти. Більшість українських підприємств, які добровільно застосовують МСФЗ, приймають таке рішення на вимоги власників (як правило, закордонних), з метою отримання кредитів у зарубіжних банках, через значні обсяги зовнішньоекономічної діяльності тощо. Усвідомлення переваг МСФЗ управлінцями та власниками ще повною мірою не відбулося. А внутрішні потенційні інвестори повинні мати високий рівень знань щодо трактування даних фінансової звітності за МСФЗ.

Основним позитивним результатом застосування МСФЗ вітчизняними підприємствами фахівці [1-7; 12], як правило, вважають підвищення прозорості та ступеня зіставності фінансових звітів, зростання довіри до підприємств із боку іноземних компаній та ймовірність їх виходу на міжнародні ринки капіталів. Проте конкретних доказів наводиться дуже мало. Так, К. Романна та Е. Слеттен вивчили фактори, які визначають економічні та політичні вигоди від впровадження МСФЗ як продукту з мережевими ефектами [13]. Автори обґрунтували об’єктивну необхідність імплементації МСФЗ певною країною, якщо її партнери використовують МСФЗ, або країна географічно розташована в регіоні, де міжнародні стандарти знайшли глобальне розповсюдження. Проведені дослідження О.С. Яцунської свідчать, що результати порівняльного аналізу групової приналежності регіонів України за 2012-2013 рр. підтверджують факт існування прямої залежності між рівнем застосування МСФЗ суб’єктами економіки, його економічним розвитком та обсягом отриманих прямих іноземних інвестицій, левина доля яких належить країнам Європейського Союзу [7]. В умовах глобалізації та європейської інтеграції впровадження МСФЗ в Україні є не тільки об’єктивною необхідністю, але й чіткою закономірністю.

3. Відсутність деталізованих інструкцій щодо переходу на МСФЗ. Перехід до обліку у повній відповідності до системи МСФЗ вимагає зміни облікової політики та проведення певних дій, спрямованих на узгодження (трансформацію) обліку за П(С)БО та МСФЗ. Трансформація передбачає виявлення розбіжностей в обліку між національними стандартами та МСФЗ та здійснюється у відповідності до МСФЗ 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності». Трансформація за суттю – це комплекс обліково-аналітичних процедур, які здійснюються станом на

звітну дату. Вони включають коригування, необхідні для деталізації і перегрупування облікових даних, які підготовлено за національними стандартами обліку, для цілей формування фінансової звітності, що відповідає вимогам МСФЗ (у частині визнання, оцінки, подання й розкриття інформації).

На практиці працівникам бухгалтерії, які вперше складатимуть звітність за міжнародними стандартами, необхідно буде проводити багато узгоджень, які стосуються визнання окремих статей фінансових звітів. Здійснювати це рекомендують за допомогою спеціальних трансформаційних таблиць, які відобразатимуть зміну методології обліку, оцінок та декласифікацію (класифікацію) окремих статей. Такий процес переходу є надзвичайно трудомістким і тривалим та потребує належної компетенції облікового персоналу. Оскільки практичного досвіду на етапі запровадження МСФЗ бухгалтери ще не набули, можливі помилки, які вплинуть на достовірність представленої інформації. А це негативно відобразиться на думці користувачів про таку фінансову звітність і про підприємство в цілому.

4. Неналежна правова підтримка для впровадження МСФЗ (неузгодженість діючих нормативних актів). Аналіз свідчить, що ціла низка національних нормативних актів установлює правила бухгалтерського обліку окремих операцій (оренди, концесії, амортизації, знецінення дебіторської заборгованості тощо), які суперечать не лише міжнародним стандартам, але й Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та здоровому глузду. Тому необхідно віддати прерогативу встановлення порядку обліку та складання фінансової звітності суб'єктами господарювання саме Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та П(С)БО або МСФЗ й вимагати виключення з будь-яких законодавчих актів, крім Закону, норм, що встановлюють правила обліку та порядку відображення у звітності тих чи інших операцій всупереч чинним бухгалтерським стандартам [14].

Фахівцям ФПБАУ та АПУ слід більш наполегливо доводити державним органам необхідність перегляду відповідних нормативних актів, що суперечать МСФЗ або стримують їх застосування в повному обсязі. На сьогодні подолати суперечність між вимогами МСФЗ та актів національного законодавства можна шляхом включення додаткових даних до приміток до фінансових звітів (за власними спостереженнями примітки

не мають й половини необхідного обсягу розкриття інформації). Але обов'язкові звітні форми слід складати відповідно до всіх вимог усіх діючих МСФЗ. Інакше звітність не буде ідентифікована як власне МСФЗ-звітність. Як стверджують експерти, до моменту введення Міжнародних стандартів фінансової звітності «ідеальним» рішенням було б узгодити українське законодавство з нормами МСФЗ, щоб мати належну правову підтримку для впровадження МСФЗ [14]. Для єдиного розуміння цілей фінансової звітності потрібно зробити більш ефективним взаємозв'язок МСФЗ і Міжнародних стандартів аудиту.

5. Недостатній професійний рівень вітчизняних бухгалтерів в умовах застосування МСФЗ. Оскільки не сформовано стабільний запит на фінансову інформацію іншими користувачами, крім органів податкової служби і статистики, не існує гострої потреби змінювати формат підготовки фінансових звітів за вимогами міжнародних стандартів та підвищувати кваліфікацію готувачів фінансової звітності. Тому значна частина головних бухгалтерів, аудиторів та переважна більшість представників контролюючих органів мають обмежений рівень обізнаності з МСФЗ. В багатьох випадках працюючі бухгалтери та аудитори отримали недостатнє навчання міжнародно визнаним методам бухгалтерського обліку та фінансової звітності або не отримали його взагалі. Низький рівень обізнаності з МСФЗ призводить до вільного трактування стандартів як бухгалтерами-практиками, так і представниками контролюючих органів, до конфліктних ситуацій між бухгалтерами та перевіряючими, не обтяжених відповідальністю за непрофесійні рішення. Проте слід зауважити, що останнім часом головні бухгалтери частіше займаються підвищенням своєї кваліфікації. Справжнє розуміння та впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності вимагає належної підготовки та навчання осіб, які займаються веденням бухгалтерського обліку та складанням фінансової звітності, а також аудиторів та регуляторів. У цьому плані важливо забезпечувати підвищення професіоналізму як існуючих бухгалтерів, так і набуття професійних навичок майбутніми бухгалтерами.

6. Недостатність (в окремих випадках – відсутність) практичних вказівок з обліку операцій та подій за вимогами МСФЗ. З огляду на те, що МСФЗ приймаються Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, їх тлумачення Міністерством фінансів України не здійснюється. Відповідно до п. 42 Конституції Фонду міжнародних стандартів фінансової

звітності функція з тлумачення застосування МСФЗ покладена на Комітет з тлумачень міжнародних стандартів фінансової звітності. Тлумачення МСФЗ на національному рівні МФУ вважає не прийнятним, хоча й залишає за собою право висловлювати фахову думку.

Ще на початку реформування бухгалтерського обліку на виконання заходів щодо запровадження МСФЗ в Україні, передбачених Меморандумом про взаємодію, співробітництво та координацію дій, ставилося серед інших завдання формування інформаційно-аналітичної бази з питань застосування МСФЗ з метою вільного доступу суб'єктів господарювання до інформації про практичне їх застосування [15]. Як свідчить практика, в таких інформаційних матеріалах (рекомендаціях, роз'ясненнях, відповідних методиках, коментарях) є велика потреба і нині. До розробки практичних вказівок потрібно залучати, крім фахівців регуляторних органів, ще й науковців та практиків, а також членів професійних організацій. Роз'яснення специфічних облікових норм визначених МСФЗ, крім рекомендацій з першого застосування МСФЗ щодо трансформації фінансової звітності, підвищило б якість та швидкість переходу суб'єктів господарювання на міжнародні стандарти.

7. Відсутність рекомендацій щодо формування облікової політики. Підприємства, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за МСФЗ, зобов'язані забезпечити ведення бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики за міжнародними стандартами. Грамотно сформована та затверджена підприємством облікова політика здійснює значний вплив на величину доходів, витрат, прибутку та інших показників фінансового стану підприємства. Проте такий підхід вимагає досвіду формування професійного судження бухгалтера, а отже, більш високого рівня його підготовки та професійної етики.

Згідно з МСФЗ 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» термін «облікові політики» має більш широке поняття і визначає не тільки методи і принципи, а й підстави, домовленості, правила і практики, які застосовуються при складанні та поданні фінансової звітності. Одним із прикладів таких домовленостей може бути прийнята підприємством величина суттєвості, яка є результатом професійного судження. Важливим елементом облікової політики за МСФЗ є розробка форм фінансової звітності, оскільки вони не регламентуються. Розроблений проект форм МСФЗ-звітності (у т.ч. і Приміток до неї) дозволяє визначитися з необхідною аналітикою, глибиною деталізації

облікових даних, робочим планом рахунків та іншими складовими організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Міжнародні стандарти фінансової звітності вимагають також розміщення деталізованого опису, що містить облікову політику в примітках до фінансової звітності.

Міжнародні стандарти, на відміну від національних, не регламентують структуру документа про облікову політику. Але складання та закріплення її в окремому документі – наказі (розпорядженні) не вважається порушенням вимог МСФЗ. При цьому під час розробки структури та змісту документа можна орієнтуватися на наказ про облікову політику, який існує на підприємстві та складений за нормами П(С)БО. Але, враховуючи, що національні стандарти на половину не порівняні з МСФЗ, діючий наказ про облікову політику підприємства зазнає суттєвих змін. Тому відповідні рекомендації щодо формування облікової політики за вимогами міжнародних стандартів мають допомогти у розробці дієвого наказу про облікову політику та належній організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Зазначені проблеми унеможливають складання фінансової звітності у повній відповідності з міжнародними стандартами. Розв'язання цих проблем потребує невідкладного здійснення ряду важливих кроків на всіх рівнях ієрархії інституціонального забезпечення запровадження МСФЗ та об'єднання зусиль влади, суб'єктів господарювання, представників професійної спільноти бухгалтерів та аудиторів України.

Висновки. В умовах глобалізації та євроінтеграції країни задля підвищення транспарентності та інтернаціонального порівняння облікової інформації на вимогу зовнішніх користувачів, існує потреба у застосуванні МСФЗ вітчизняними підприємствами. І хоча в останні роки розширено коло суб'єктів господарювання, які застосовують МСФЗ, їх кількість поки що є незначною, а прозорість і достовірність фінансової звітності залишаються на низькому рівні. Існує низка перешкод об'єктивного та суб'єктивного характеру, що ускладнюють роботу бухгалтерів-практиків при використанні МСФЗ. Однією з суттєвих проблем стримування практичного запровадження МСФЗ в Україні є своєчасність та якість їх перекладу. Також до основних чинників, які не сприяють широкому впровадженню МСФЗ слід віднести нерозуміння філософії та переваг застосування МСФЗ, відсутність деталізованих інструкцій щодо переходу на МСФЗ, неналежна правова підтримка для впровадження МСФЗ та ін. Зволікання та нездійснення конкретних кроків щодо усунення зазначених

проблем дискредитує намір запровадження міжнародних стандартів в нашій країні. Розширення та застосування МСФЗ в Україні в чистому вигляді буде залежати від злагодженої координації зусиль органів влади, суб'єктів господарювання та представників професійної спільноти бухгалтерів та аудиторів України. Потенціал готувачів фінансової звітності, разом із якістю фінансової звітності, зумовлюється розвитком спроможності українських бухгалтерів у розумінні та застосуванні принципів та концепцій МСФЗ шляхом підвищення якості освіти та постійного оновлення професійних знань.

Бібліографічний список.

1. Ботьботенко І.В. Передумови та практика впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в облікову систему України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 16. Частина 1. 2016. С.131-134. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_16/1/34.pdf
2. Жук В.М. До проблем стратегії запровадження МСФЗ в Україні. Бухгалтерський облік і аудит. 2010. №10. С.16-22.
3. Засадний Б.А. Стан та перспективи застосування МСФЗ в Україні. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/57.pdf>
4. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.
5. Касич А.О., Яковенко Я.Ю. Проблеми впровадження МСФЗ в Україні та шляхи їх вирішення. Облік і фінанси. 2013. № 1(59). С. 22–27.
6. Мельничук Б.В. Проблеми запровадження МСФЗ в Україні. URL: <http://magazine.faaaf.org.ua/problemi-zaprovadzhennya-msfz-v-ukraini-institucionalniy-pidhid.html>
7. Яцунська О.С. Імплементация МСФЗ в Україні як чинник підвищення інвестиційної привабливості регіонів. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 8. С. 63-69.
8. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
9. Впровадження практики ЄС з бухгалтерського обліку, фінансової звітності та аудиту в Україні: досягнуто прогресу. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100022969-vprovadzhennya-praktiki-yes-z>

[bukhgalterskogo-obliku-finansovoyi-zvitnosti-ta-audituv-ukrayini-dosyagnuto-progresu](#)

10. Дослідження практики застосування МСФЗ в Україні: експертне опитування / Рада незалежних бухгалтерів та аудиторів. URL: http://rnba.com.ua/wp-content/uploads/2012/10/2012-Research_result_IFRS-ppt.pdf

11. Національні особливості переходу на МСФЗ та їх вплив на оподаткування. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-77/article-39538.html>

12. Голов С. МСФЗ в Україні: шляхом спроб і помилок. Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 3. С. 3-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2012_3_2

13. Romanna K., Sletten E. Why Countries Adopt International Financial Reporting Standards. Working Papers. 2009. № 09-102. 49 p.

14. Закон суперечить МСФЗ: як вибратися з нормативної пастки? URL: <https://ibuhgalter.net/ru/articles/562>

15. Меморандум про взаємодію, співробітництво та координацію дій щодо запровадження в Україні Міжнародних стандартів фінансової звітності від 10 червня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0016201-11#Text>

References.

1. Bolbotenko, I. V. (2016). Peredumovy ta praktyka vprovadzhennia Mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti v oblikovu systemu Ukrainy: Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu, Vypusk 16, Chastyna 1, 131-134.

2. Zhuk, V. M. (2010). Do problem stratehii zaprovadzhennia MSFZ v Ukraini: Bukhhalterskyi oblik i audyt, 10, 16-22.

3. Zasadnyi, B. A. Stan ta perspektyvy zastosuvannia MSFZ v Ukraini. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/57.pdf>

4. Luchko, M. R., Benko, I. D. (2016). Oblik i finansova zvitnist za mizhnarodnymy standartamy: Ekon. dumka TNEU, Ternopil, Ukraine.

5. Kasych, A. O., Yakovenko, Ya. Iu. (2013). Problemy vprovadzhennia MSFZ v Ukrainy ta shliakhy yikh vyrishennia: Oblik i finansy, 1(59), 22-27.

6. Melnychuk, B. V. Problemy zaprovadzhennia MSFZ v Ukraini. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/problemi-zaprovadzhennya-msfz-v-ukraini-institucionalniy-pidhid.html>

7. Yatsunskaya, O. S. (2016). Implementatsiia MSFZ v Ukraini yak chynnyk pidvyshchennia investytsiinoi pryvablyvosti rehioniv: Investytsii: praktyka ta dosvid, 8, 63-69.

8. Zakon Ukrainy «Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini» vid 16.07.1999 r. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

9. Vprovadzhennia praktyky YeS z bukhhalterskoho obliku, finansovoi zvitnosti ta audytu v Ukraini: dosiahnuto prohresu. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100022969-vprovadzhennya-praktiki-yes-z-bukhgalterskogo-obliku-finansovoyi-zvitnosti-ta-audytu-v-ukrayini-dosyagnuto-progresu>.

10. Doslidzhennia praktyky zastosuvannia MSFZ v Ukraini: ekspertne opytuvannia / Rada nezaleznykh bukhhalteriv ta audytoriv. URL: http://rnba.com.ua/wp-content/uploads/2012/10/2012-Research_result_IFRS-ppt.pdf.

11. Natsionalni osoblyvosti perekhodu na MSFZ ta yikh vplyv na opodatkuvannia. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-77/article-39538.html>

12. Holov, S. (2012). MSFZ v Ukraini: shliakhom sprob i pomylok: Bukhhalterskyi oblik i audyt, 3, 3-12.

13. Romanna, K., Sletten, E. (2009). Why Countries Adopt International Financial Reporting Standards. Working Papers, 9-102, 49.

14. Zakon superechyt MSFZ: yak vybratysia z normatyvnoi pastky? URL: <https://ibuhgalter.net/ru/articles/562>.

15. Memorandum pro vzaiemodiiu, spivrobitnytstvo ta koordynatsiiu dii shchodo zaprovadzhennia v Ukraini Mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti vid 10 chervnia 2011 roku. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0016201-11#Text>

Т.Г. Маренич. МСФО в Украине: проблемы практического внедрения. В статье обобщаются препятствия на пути внедрения международных стандартов финансовой отчетности субъектами хозяйствования в Украине, как одной из важных предпосылок для восстановления экономического потенциала страны. Несмотря на тенденцию увеличения количества субъектов бизнеса, которые формируют свою финансовую отчетность в полном соответствии с МСФО, отмечено, что доля таких субъектов хозяйствования в общем количестве

предприятий остается незначительной, имеет место несоблюдение положений стандартов, что ограничивает качество и надежность финансовой информации. Обосновано существование ряда препятствий объективного и субъективного характера, осложняющие работу бухгалтеров при использовании международных стандартов финансовой отчетности. Сделан вывод, что промедление и неосуществление конкретных шагов по устранению указанных проблем дискредитирует намерение внедрения международных стандартов в нашей стране.

Ключевые слова: устойчивое развитие, МСФО, бухгалтерский учет, финансовая отчетность, учетная политика.

T.H. Marenych. IFRS in Ukraine: problems of practical implementation. The obstacles to the implementation of international financial reporting standards by businesses in Ukraine, as one of the important prerequisites for restoring the country's potential have summarized in this article. An analysis of IFRS using Strategy implementation in the country has indicated about positive trend in the formation and creation of legislative, regulatory, methodological and organizational prerequisites for the application of IFRS in the preparation of financial statements of domestic business entities. In this article determinates, despite the increasing of entities business quantity, which are formation own financial statements according to IFRS, the specific gravity of such business entities in the total number of enterprises remains insignificant. The author substantiates that there are problems of an objective and subjective nature, which complicate the practical work of accountants when using financial reporting standards. One of such significant problems is the curbing of the practical implementation of IFRS in Ukraine and the timeliness and quality of their translation. Also, the main factors, which are not affecting on widespread implementation of IFRS are misunderstanding of the philosophy and the advantages of applying the standards, inadequate legal support for their implementation, etc. The author concludes that the solution of certain problems requires the urgent application of a number of important steps at all levels of the hierarchy of institutional support for the implementation of standards.

Key words: sustainable development, IFRS, accounting, financial reporting, accounting policy.

Стаття надійшла до редакції: 15.01.2021 р.